

Tổng quan về Câu chẻ (Cleft Sentences)

Câu chẻ (Cleft Sentences) là một cấu trúc ngữ pháp đặc biệt được sử dụng để nhấn mạnh một thành phần cụ thể trong câu, chẳng hạn như chủ ngữ, tân ngữ, hoặc trạng ngữ. Bằng cách tách thành phần cần nhấn mạnh ra khỏi phần còn lại của câu, câu chẻ giúp người nói/người viết thu hút sự chú ý của người nghe/người đọc vào thông tin quan trọng nhất.

I. Câu chẻ với "It" (It-cleft sentences)

Đây là dạng câu chẻ phổ biến nhất, dùng để nhấn mạnh chủ ngữ, tân ngữ, hoặc trạng ngữ.

1. Nhấn mạnh Chủ ngữ (Subject Focus)

- **Công thức:** **It + is/was + S (chủ ngữ) + that/who + V + O.**
- **Giải thích:** Cấu trúc này dùng để nhấn mạnh người hoặc vật thực hiện hành động. Dùng "who" cho chủ ngữ chỉ người và "that" cho cả chủ ngữ chỉ người và vật.
- **Ví dụ:**
 - Câu gốc: My father bought me this bike. (Bố tôi đã mua cho tôi chiếc xe đạp này.)
 - Câu chẻ: **It was my father who/that bought me this bike.** (Chính bố tôi là người đã mua cho tôi chiếc xe đạp này.)

- Câu gốc: The dog bit the postman. (Con chó đã cắn người đưa thư.)
- Câu chủ: **It was the dog that bit the postman.** (Chính con chó đã cắn người đưa thư.)

2. Nhấn mạnh Tân ngữ (Object Focus)

- **Công thức:** **It + is/was + O (tân ngữ) + that/whom + S + V.**
- **Giải thích:** Cấu trúc này dùng để nhấn mạnh đối tượng bị tác động bởi hành động. Dùng "whom" cho tân ngữ chỉ người (trong văn phong trang trọng) và "that" cho cả người và vật.
- **Ví dụ:**
 - Câu gốc: I met your sister at the party. (Tôi đã gặp chị gái của bạn ở bữa tiệc.)
 - Câu chủ: **It was your sister that/whom I met at the party.** (Chính chị gái của bạn là người mà tôi đã gặp ở bữa tiệc.)
 - Câu gốc: She loves roses. (Cô ấy yêu hoa hồng.)
 - Câu chủ: **It is roses that she loves.** (Chính hoa hồng là thứ mà cô ấy yêu.)

3. Nhấn mạnh Trạng ngữ (Adverbial Focus)

- **Công thức:** **It + is/was + Adverbial Phrase (trạng ngữ) + that + S + V.**
- **Giải thích:** Cấu trúc này dùng để nhấn mạnh thông tin về thời gian, nơi chốn, lý do, cách thức của hành động.

- **Ví dụ:**

- **Nhấn mạnh trạng ngữ chỉ thời gian:**

- Câu gốc: We will meet next Monday. (Chúng ta sẽ gặp nhau vào thứ Hai tới.)
- Câu chẻ: **It is next Monday that we will meet.** (Chính là vào thứ Hai tới chúng ta sẽ gặp nhau.)

- **Nhấn mạnh trạng ngữ chỉ nơi chốn:**

- Câu gốc: He was born in this small village. (Anh ấy được sinh ra ở ngôi làng nhỏ này.)
- Câu chẻ: **It was in this small village that he was born.** (Chính tại ngôi làng nhỏ này anh ấy được sinh ra.)

- **Nhấn mạnh trạng ngữ chỉ lý do:**

- Câu gốc: He was absent because he was ill. (Anh ấy vắng mặt vì bị ốm.)
- Câu chẻ: **It was because he was ill that he was absent.** (Chính vì bị ốm mà anh ấy đã vắng mặt.)

II. Câu chẻ với "Wh-" (Wh-cleft sentences / Pseudo-cleft sentences)

Dạng câu chẻ này thường bắt đầu bằng các từ như What, Where, When, Why... để nhấn mạnh một mệnh đề hoặc một cụm từ.

1. Nhấn mạnh sự vật, sự việc

- **Công thức: What + S + V + is/was + [Thing to be emphasized].**

- **Giải thích:** Cấu trúc này dùng để nhấn mạnh một sự vật, sự việc hoặc một ý tưởng. Mệnh đề "What" đóng vai trò như chủ ngữ của câu.

- **Ví dụ:**

- Câu gốc: I need a cup of coffee. (Tôi cần một tách cà phê.)
- Câu chẻ: **What I need is a cup of coffee.** (Thứ mà tôi cần là một tách cà phê.)
- Câu gốc: Her story surprised everyone. (Câu chuyện của cô ấy đã làm mọi người ngạc nhiên.)
- Câu chẻ: **What surprised everyone was her story.** (Điều làm mọi người ngạc nhiên chính là câu chuyện của cô ấy.)

2. Nhấn mạnh hành động

- **Công thức:** **What + S + do/does/did + is/was + (to) + V-inf.**

- **Giải thích:** Cấu trúc này đặc biệt dùng để nhấn mạnh toàn bộ hành động trong câu. Từ "to" trước động từ nguyên thể có thể được lược bỏ.

- **Ví dụ:**

- Câu gốc: She cleaned the whole house. (Cô ấy đã dọn dẹp cả căn nhà.)
- Câu chẻ: **What she did was (to) clean the whole house.** (Việc mà cô ấy đã làm là dọn dẹp cả căn nhà.)
- Câu gốc: We should protect the environment. (Chúng ta nên bảo vệ môi trường.)

- Câu chẻ: **What we should do is (to) protect the environment.** (Điều chúng ta nên làm là bảo vệ môi trường.)

3. Nhấn mạnh với các từ Wh- khác

- **Công thức:** **The reason why/The place where/The time when/The person who + ... + is/was + ...**
- **Giải thích:** Đây là các biến thể của Wh-cleft, dùng để nhấn mạnh lý do, nơi chốn, thời gian, hoặc người.
- **Ví dụ:**
 - **The reason why...:** **The reason why I came late was that my bike broke down.** (Lý do tại sao tôi đến muộn là vì xe tôi bị hỏng.)
 - **The place where...:** **The place where we first met was a small cafe.** (Nơi chúng ta gặp nhau lần đầu là một quán cà phê nhỏ.)
 - **The person who...:** **The person who helped me was a kind stranger.** (Người đã giúp tôi là một người lạ tốt bụng.)

III. Các dạng câu chẻ khác

1. Câu chẻ với "All" (All-cleft sentences)

- **Công thức:** **All + (that) + S + V + is/was + [Thing to be emphasized].**
- **Giải thích:** Dùng để nhấn mạnh rằng đó là điều *duy nhất* quan trọng hoặc cần thiết.
- **Ví dụ:**

- Câu gốc: I only want you. (Anh chỉ muốn em.)
- Câu chẻ: **All I want is you.** (Tất cả những gì anh muốn là em.)
- Câu gốc: He just needs a little more time. (Anh ấy chỉ cần thêm một chút thời gian.)
- Câu chẻ: **All he needs is a little more time.** (Tất cả những gì anh ấy cần là một chút thời gian nữa.)

2. Câu chẻ với "There" (There-cleft sentences)

- **Công thức:** There + is/was/are/were + Noun + that/who + ...
- **Giải thích:** Dạng này ít phổ biến hơn, thường dùng trong văn nói để giới thiệu một nhân vật hoặc sự vật quan trọng trong câu chuyện.
- **Ví dụ:**
 - Câu gốc: A man came to see you yesterday. (Một người đàn ông đã đến gặp bạn hôm qua.)
 - Câu chẻ: **There was a man who came to see you yesterday.** (Có một người đàn ông đã đến gặp bạn hôm qua.)

IV. Bảng tổng hợp các loại câu chẻ

Loại câu chẻ	Cấu trúc	Nhấn mạnh	Ví dụ
It-cleft	It is/was + ... + that/who + ...	Chủ ngữ, tân ngữ, trạng ngữ	It was John who broke the window.
Wh-cleft	What + S + V + is/was + ...	Sự vật, sự việc, hành động	What I need is a holiday .
All-cleft	All + S + V + is/was + ...	Điều duy nhất	All she wants for Christmas is you .